

Presentie en wisselingen van de wacht

De samenstelling van de raad is in 2015 tweemaal gewijzigd. Henk Tiemens (GB) heeft zich in april ziekgemeld en is vervangen door Chretien Mali. In september heeft Hermien Miltenburg (PvdA) haar ontslag als raadslid aangeboden en is Bram Harmsen in haar plaats toegelaten tot de raad. In 2015 is het 13 keer voorgekomen dat een raadslid afwezig was bij de raadsvergadering; dat is het dubbele van 2014. Eduard Schoevaars (RZS) heeft in 2015 zijn commissielidmaatschap opgezegd, net als Henk Valkhof (CDA), Odiel Nolet (D66) en Remco Sipman (VVD). Voor hen in de plaats zijn Bauke Verhaagen (RZS), Sybren Miedema (CDA) en Koos Bosmann (VVD) als commissielid benoemd. Arthur van Hees (GB) heeft Chretien Mali als commissielid vervangen. D66 heeft geen vervangend commissielid voorgedragen.

	28/1	25/2	23/4	29/4	27/5	24/6	30/9	21/10	22/10	4/11	25/11	16/12
Ed Alofsen												
John Bartels												
Gijs Beekhuizen												
Ton de Boer												
Daniëlle Bondt												
Henk Boon												
Rein Bouwman												
Karin Braam-Maters												
Raymond den Burger												
Coen van Dijk												
Tom Erkens												
Daniëlle Gerritsen												
Frank Huizinga												
Pieter van Lent												
Hermien Miltenburg												
Pieter Minderhoud												
Hanneke Mijnhart												
Peter van der Pas												
Marjolijn Pols-Houpt												
Carel van de Rest												
Charlotte de Roo												
Henk Tiemens												
Eveline Vink												
Chretien Mali												
Bram Harmsen												

■ = Aanwezig

■ = Afwezig

■ = Aanwezig, geen functie

Hoe is dat nou, raadslid zijn?

Eveline Vink: "Met stip de meest gestelde vraag door kennissen met wie ik weer eens een praatje maak: Hoe is dat nou? Wat doe je precies? Bevalt het? Ik vertel dan over de vele onvermoede kanten van het raads-
werk. Interessante bezoeken bij organisaties, verenigingen en allerhande initiatiefnemers. Gesprekken die ik anders nooit gevoerd zou hebben. Ook de praatjes met inwoners op straat, over fietsen, winkelen, natuur en veiligheid. Soms een stroom wantrouwen in 'de politiek' over me heen krijgen en dan weer onverwachte bedankjes mogen ontvangen. Deel zijn van het grotere verband binnen de raad en het gemeentehuis, ook dat was een heel nieuwe ervaring. Het begint behoorlijk te wennen. Ik weet de weg, ik durf te vragen, ik leef me in, leg verbindingen, probeer te doorgronden, blijf kritisch. Raadslid zijn vraagt zoveel verschillende dingen, en geeft evenveel nieuwe ervaringen. Dus na twee jaar heb ik nog altijd geen toereikend antwoord op de vraag 'hoe dat nou is'. Maar ik weet eindelijk hoe het komt: dat antwoord bestaat niet. Dat moet je meemaken."

Vragen

Volgens de Lijst Ambtelijke Bijstand zijn in 2015 door de raadsleden 91 vragen gesteld. In 2014 waren dit er 58 en in 2013 61. De meeste vragen worden gesteld door PvdA en CDA. Een vergelijking tussen oppositie en coalitie laat zien dat er 52 vragen zijn gesteld door de oppositie en 39 door de coalitie.

Fracties	Aantal LAB vragen	
	2015	2014
D66	11	16
VVD	3	4
GL	15	9
PvdA	19	16
GB	8	0
CDA	19	9
PRD	12	2
RZS	1	2
GB/D66/VVD/GL	1	
PvdA/CDA	1	
GL/D66	1	58
Totaal	91	58

Hoeveel technische vragen er gesteld zijn, is niet precies bekend. De bedoeling bij technische vragen is immers om rechtstreeks contact op te nemen met de betrokken ambtenaar. Deze vragen komen dan ook niet (altijd) langs de griffie. De antwoorden worden veelal wel via de griffie verstuurd.

Jaarverslag Gemeenteraad 2015

Inleiding

Beste lezer,

Het jaar 2015 is het jaar dat de verkiezingsperikelen en de nasleep daarvan zo goed als achter ons liggen. We hebben inmiddels bijna twee jaar gewerkt in de nieuwe samenstelling, de afspraken uit het coalitieakkoord zijn voortvarend opgepakt en worden met wisselend succes uitgevoerd.

Sinds 2014 zijn de grote veranderingen die op ons afkwamen hét onderwerp van bijna ieder gesprek geweest. Onzekere, drukke en uitdagende tijden liggen voor ons en we moeten goed voorbereid zijn, is steeds de boodschap geweest. En waar staan we dan nu, bijna halverwege de raadsperiode 2014 – 2018? Is alles zo gelopen als we ons voor ogen hebben gehad? In onzekere tijden als deze zijn ook, of misschien wel juist, duidelijkheid, voortgang en afronding net zo belangrijk als het behalen van een (politiek) succes.

Dit jaar maken we de tussenbalans op en leggen we het coalitieakkoord tegen de maat. In 2016 worden de uitkomsten van deze evaluatie bekend gemaakt. Dan wordt ook duidelijk waar we staan, waar we bij moeten sturen of waar een tandje bij moet. Voor nu hebben we de resultaten van 2015 vastgelegd in dit jaarverslag.

Wij wensen jullie veel plezier met het lezen!

Joyce, Marte, Renate en Gera

Commissies

Ook in 2015 is er weer volop vergaderd in commissies, raad en andere overlegorganen. Veel verschillende onderwerpen passeerden de revue.

In 2015 is het fractievoorzittersoverleg 9 keer bij elkaar geweest. Op de agenda van het Fvo stond dit jaar o.a. het jaarlijkse functioneringsgesprek met de burgemeester, een eventuele raadsblog, het bezoek van de Commissaris van de Koning en de borrellocatie voor na de raadsvergadering.

De agendacommissie heeft in 2015 eveneens 9 keer vergaderd. Naast het bepalen van de agenda's voor de commissies en de raad heeft de agendacommissie ook een rol wat betreft de kwaliteitsbewaking van de raadsvoorstellen. Jaarlijks wordt het beste raadsvoorstel met een trofee en een cadeaubon beloond. In 2015 is het beste raadsvoorstel, "Water stroomt vGRP+ 2016-2020", geschreven door Manon Wille.

Onderwerpen uit de commissie Inwoners waren; de Kader- en intentienota Sociaal Domein, het doelgroepenvervoer, de participatieverordeningen, de onderwijshuisvesting en vooral ook de Permar. In de commissie Leefomgeving zijn verschillende bestemmingsplannen, het centrumplan Doorwerth en de ontwikkeling van het Pro Persona-terrein aan de orde geweest. De commissie Bedrijvigheid besteedde veel aandacht aan samenwerkingsverbanden; G4, Odra, IGUO, Stadsregio en de VGGM.

De rekeningcommissie heeft de jaarrekening van de gemeente Renkum voorbereid en voerde daarover overleg met de accountant. De rekeningcommissie heeft ook 2 keer 'ge-klankbord' met de Rekenkamercommissie. De Rekenkamercommissie heeft in 2015 onder andere het onderzoek Verbonden partijen via een raadsbrief aan de raad aangeboden. Verder stelde de RKC het onderzoeksprogramma voor 2016 vast en stelde het jaarverslag 2015 op. De werkgeverscommissie, die namens de raad de werkgevers-taken uitvoert t.a.v. de griffie, heeft 3 keer overleg gehad met de griffie en daar is o.a. het werkplan besproken.

Terug en vooruitblik griffier

We zien in 2015 steeds meer Gemeenschappelijke regelingen op onze agenda's verschijnen. De komende tijd zal dat ook niet veranderen. De aard van de besluitvorming zal wellicht verschuiven van kaderstellend naar controlerend en toezichhoudend, maar dat de GR's (en alles wat daarmee samenhangt) een niet meer weg te denken onderwerp op de commissie en raadsagenda gaan worden, is een feit. Dat betekent ook iets voor de manier waarop de raad zijn taken zal gaan uitvoeren. Veel meer zal de samenwerking c.q. afstemming met andere raden worden opgezocht. Om invloed te kunnen uitoefenen en de belangen van de eigen inwoners blijvend te kunnen behartigen, zal de raad zichzelf in positie moeten zetten. Niet alleen ten opzichte van het eigen college, maar ook ten opzichte van de GR's waarin we deelnemen.

We hebben het al meermalen uitgesproken tegen elkaar, dat bij dit proces vertrouwen en verbinding dé kernwoorden zijn. Nogmaals wil ik hier onderstrepen dat vertrouwen niet ontstaat bij vluchtige overeenkomsten op basis van macht, maar juist door langdurige samenwerkingsrelaties op te bouwen op basis van (de eigen) kracht!

En de raad als geheel en alle individuele raads- en commissieleden kunnen zich in deze zoektocht laten leiden door de zeven principes van leiderschap, waar vele gemeentebesturen zich door laten inspireren. Cruciaal en centraal daarbij zijn: samenwerking, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van inwoners. De zeven principes zijn:

- Gaan voor jouw deel en voor het geheel;
- Overzicht en inzicht organiseren;
- Inspireren en bewegen;
- Ruimte geven en ruimte nemen;
- Stralen en laten stralen;
- Durven sturen en focus aanbrengen;
- Dichtbij jezelf blijven en durven stilstaan.

Deze zeven principes sluiten nagenoeg naadloos aan op onze besturingsfilosofie. De resultaten van de afgelopen jaren laten zien dat we met het toepassen van deze principes al hebben bereikt. Voor de komende jaren blijft er nog genoeg over om op te pakken, waarbij deze principes ons weer goed kunnen helpen. Het aangaan van de nodige en gewenste samenwerkingen (intern en extern), waarbij oordeelloos luisteren en openstaan voor de ander cruciaal zijn, blijft een spannend proces. Omgaan met je eigen onzekerheid hierin en het vormen van je eigen mening op basis van onzekerheden, blijft een uitdaging. Uiteindelijk gaat het erom dat we het gewoon samen gaan doen. Dit gezegd hebbende, wil ik jullie mede namens de gehele griffie graag toezeggen dat we jullie de komende periode weer met onze volle aandacht en inzet van dienst zullen zijn, om samen met jullie invulling te geven aan de uitdagingen die nog voor ons liggen. Wij gaan ze graag met jullie aan.

Commissielid aan het woord

Annemiek Nijeboer: "Ik vind het belangrijk dat je doet wat bij je past, dan doe je het met hart en ziel. Dat is in de politiek een uitdaging. Er zijn altijd wel rapporten en voorstellen waar je weinig mee hebt. Ik denk dan vaak, hoe kun je dit ook tien keer zo kort en met minder moeilijke woorden opschrijven. Dan is er het protocol, 'zoals het hoort', bijvoorbeeld tijdens een vergadering. Menig-een versprekt zich wel eens, wat af en toe heerlijk ontspannen en hilarisch is. Ik denk dat respect niet zozeer in het protocol zit, maar in hoe je vanuit je hart met elkaar omgaat. Het échte contact met politieke collega's mag nog wat meer groeien.

Ik houd van mensen, maar recht doen aan de burger is lastig. Waar hij mee zit is vaak niet in de commissievergadering op te lossen. Kleine dingen kunnen we wel doen; meer aandacht geven aan sprekers bijvoorbeeld. Commissiewerk kost veel tijd. Vraag blijft of al die uren keer het aantal mensen dat hetzelfde doet wel de moeite waard is. Wat brengt het onze inwoners? Ik zou me de komende tijd graag verdiepen in de 'efficiënte' democratie."

Besturingsfilosofie

We werken inmiddels alweer een tijdje met onze Besturingsfilosofie. En dat is in gemeenteland niet onopgemerkt gebleven. In juli dit jaar wijdde Binnenlands Bestuur een heel artikel aan onze Besturingsfilosofie. Maar hoe staat het er nu mee? Wordt er mee gewerkt en hoe merken we dat?

De Renkumse besturingsfilosofie kent 3 hoofdroutes met elk 2 'omleidingen'. De eerste hoofdroute is verantwoordelijkheidsverschuiving; het neerleggen van meer verantwoordelijkheid bij de burgers, in de breedste zin van het woord. Daarvan zijn al vele voorbeelden te geven. Denk aan de plannen rond het Europaplein, Doorwerth centrum en de Landgoederenvisie.

De tweede hoofdroute betreft vergroting van de bestuurskracht via bijvoorbeeld intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Daarvoor hebben we de Notitie "(Intergemeentelijke) Samenwerking Georganiseerd" waar we al enige tijd mee werken en die ertoe geleid heeft dat de raad, voorzichtig aan, meer in positie wordt gezet. Bij de derde hoofdroute gaat het om het betrekken van inwoners bij het beleidsproces, en dan vooral bij agenda-vorming en beleidsvoorbereiding. Daarvoor werkt de raad sinds deze raadsperiode met de Raadsthema agenda (RTA).

Tijdens de traditionele opening van het nieuwe politieke jaar na het zomerreces (bij Informatiecentrum Renkums Beekdal) was het thema "Wat ga ik doen om de besturingsfilosofie te laten slagen?". Raads-, commissie-, MT- en collegeleden is gevraagd op te schrijven wat zij persoonlijk gaan doen om bij te dragen aan het slagen van onze filosofie. Er zijn vooral veel goede voornemens op papier gezet. Zoals het zorgen voor meer onderlinge contacten met andere gemeenteraden, bewustwording van de eigen rol en het uitschakelen van de automatische piloot, vertrouwen op initiatieven van inwoners, meer samen doen met college en organisatie, enz.

Veel mooie voornemens die, als ze uitgevoerd worden, zeker een bijdrage kunnen leveren en tegelijkertijd nog wel wat weinig concreet. Dat ligt natuurlijk ook aan de setting en vraagstelling, maar het blijft een uitdaging en aandachtspunt om de Besturingsfilosofie handen en voeten te geven, concreet en tastbaar te maken. Daar gaan we ons gezamenlijk voor inzetten in de resterende raadsperiode.

Griffieactiviteiten

Het werkplan van de griffie voor de raadsperiode 2014 – 2018 is in 2015 door de werkgroepcommissie vastgesteld nadat het is voorgelegd aan alle fracties en besproken in het Fractievoorzittersoverleg. In het werkplan staan de doelen en activiteiten beschreven die de griffie nastreeft voor deze raadsperiode om daarmee inhoud te geven aan haar ondersteunende werkzaamheden voor de raad.

Omdat iedere raad weer anders is, schrijft de griffie voor elke raadsperiode een werkplan waarmee wordt aangesloten bij de (gewenste) bestuurscultuur, wensen en ambities van de betreffende raad. In deze raadsperiode wordt, in lijn met het coalitieakkoord "Veranderend Renkum" vooral aandacht besteed aan het invullen van de nieuwe besturingsfilosofie; het zoeken naar andere werkwijzen om de taken van de raad in te vullen. Belangrijk aandachtspunt daarbij is dat de raad meer wil doen aan het uitdragen van de werkzaamheden richting de inwoners om hiermee verantwoording af te leggen over genomen besluiten en inwoners te betrekken bij hun werkzaamheden. Het werkplan besteedt hier aandacht aan; RTA, pers- en communicatiebeleid, burgerparticipatie, integriteit van het bestuur, etc.

Een gemeenteraad kan alleen dan zijn ambities verwezenlijken als de basis werkprocessen goed verlopen. Uitgangspunt van de griffie is dan ook ervoor te zorgen dat de raad zijn taken en rollen optimaal kan uitvoeren. Deze werkprocessen staan beschreven in het werkplan.

Onafhankelijk van het ambitieniveau van de raad hanteert de griffie bij haar ondersteuning het adagium "drempelloos faciliteren". De griffie wil de raad als geheel, de raadsfracties afzonderlijk en de individuele raads- en commissieleden in staat stellen hun taken goed uit te voeren, niet gehinderd door moeizame procesgangen en stroperige ondersteuning. Dat betekent dat de griffie 'moeiteloos' benaderbaar wil zijn. Drempelloos betekent echter niet "grenzeloos". Ook de griffie heeft te maken met nieuwe ontwikkelingen, bezuinigingen en andere ambities, die consequenties hebben voor het werk.

Sleutelwoorden blijven echter altijd: toegankelijke, servicegerichte en snelle dienstverlening. En vanuit die houding wil de griffie de raad nu en in de toekomst blijven ondersteunen.

Kengetallen 2015:

Vergaderingen	2014	2015
Agendacommissie	8	9
Fractievoorzittersoverleg	8	9
Werkgeverscommissie	2	3
Raad	12	12
Besloten raad	0	0
Commissie Inwoners	8	6
Commissie Leefomgeving	5	4
Commissie Bedrijvigheid	7	6
Gecombineerde commissie	2	3
Commissoriale raad	0	1
Besloten commissie	0	0
Rekenkamercommissie	8	11
Rekeningcommissie	7	3
Agendapunten (raad) excl. opening enz.	77	76
Amendementen	32	25
Moties	25	38
Insprekers	11	4
Vragenuurtje	13	14
Raadsbrieven	60	55
RTA	-	51

Kijkend naar de kengetallen valt op dat het aantal keren dat er in commissieverband vergaderd is in 2015 bijna gelijk is aan het aantal keer in 2014 (resp. 20 en 22 keer). Ook het aantal agendapunten is vrijwel gelijk gebleven, resp. in 2015 76 en in 2014 77. Maar misschien is het interessanter om het jaar 2013, toen de veranderingen nog ver voor ons leken te liggen, te vergelijken met 2015. Opvallend is dat we minder vergaderen in 2015. Niet erg veel minder overigens, maar toch al gauw 4 commissievergaderingen minder. Het aantal agendapunten nam juist toe in 2015.

Behandelden de commissies in 2013 nog 71 agendapunten, in 2015 waren dit er 76. De recordaantallen agendapunten uit 2010, namelijk maar liefst 138, liggen daarmee gelukkig ver achter ons.

Nu de decentralisaties in de zorg een feit zijn, is de commissie Inwoners minder gaan vergaderen in 2015. Vooral commissie Leefomgeving nam in frequentie af naar 6 keer. Het aantal gecombineerde commissievergadering neemt toe (in 2013 1 en in 2015 3).

Het totaal aantal amendementen en moties blijft door de jaren heen ongeveer gelijk (2013 62, 2014 57, 2015 63). Wel is er een verschuiving te zien. In 2013 werden er nog 39 amendementen ingediend, in 2014 32 en in 2015 waren het er nog 25. Daar tegenover staat een stijging van het aantal moties, resp. 23, 25 en 38. In de bijlagen kunnen jullie zien van wie de amendementen en moties komen.

Het aantal raadsbrieven is iets afgenomen, maar blijft nog steeds een behoorlijk aantal (55). In 2012 ontving de raad bijvoorbeeld 'slechts' 29 raadsbrieven!

Nieuw in het kengetallenoverzicht is het aantal vergaderingen in het kader van de RTA. Dit zijn enkel de vergaderingen waar een verslag van is gemaakt. Informeel overleg is niet meegerekend.

Het aantal insprekers is meer dan gehalveerd in 2015. Hiervoor is geen aanwijsbare reden.

RTA

Om het geheugen op te frissen even een korte terugblik op hoe het allemaal ook alweer begonnen is. Al geruime tijd heeft de raad de behoefte gevoeld meer grip te krijgen op de eigen agenda. Verschillende pogingen om dit te realiseren zijn gedaan en ook weer gestrand. In deze raadsperiode heeft een en ander daadwerkelijk geleid tot het formuleren van thema's en het samenstellen van werkgroepen die hiermee aan de slag gaan. Tijdens de heidag van 10 oktober 2014 heeft de raad acht thema's benoemd die de expliciete aandacht van de raad verdienen en waarover de raad met diverse betrokkenen, waar onder nadrukkelijk inwoners, in gesprek wil komen.

De raad wil veel meer zelf het initiatief nemen om informatie te verzamelen en zich voor te bereiden op onderwerpen die de gemeente, het bestuur en vooral ook de inwoners direct raken. De raad neemt met het implementeren van de RTA in de eigen werkwijze, zijn verantwoordelijkheid voor de agendabepaling en laat daarmee los dat de agenda voornamelijk door de inbreng van het college wordt bepaald.

Onze raad heeft de RTA enthousiast, voortvarend en zeer resultaatgericht aangepakt. Een aantal werkgroepen is enthousiast van start gegaan en de eerste werkgroep heeft haar werkzaamheden inmiddels afgerond. De werkzaamheden van de RTA werkgroep Klimaatneutraal hebben geleid tot een raadsbrede discussie die informatie heeft opgeleverd voor de op te stellen Routekaart Renkum Klimaatneutraal. De werkgroepen Cultuur en Vergaderstelsel zijn ook goed op weg met de voorbereiding van hun onderwerp. Beide hebben hun plan van aanpak voorgelegd aan de Begeleidingscommissie (BC) en vervolgens aan de raad.

De BC komt in 2016 met een integrale planning voor alle RTA onderwerpen, die in overleg met de gemeentesecretaris, wordt geïntegreerd in de LTA. Uiteraard houdt de BC voortdurend contact met de gemeentesecretaris en de betrokken portefeuillehouder waar dit van belang is voor het RTA proces. Samenvattend kan gezegd worden dat de RTA tot nu toe voldoet aan de verwachtingen die de raad heeft uitgesproken t.a.v. van een eigen thema agenda. Uiteraard zijn er leermomenten en aandachtspunten die in het verdere proces zullen worden meegenomen.

Raadslid aan het woord

Karin Braam: "In 2015 moest ik nog steeds wennen aan het politieke wereldje. Wat is een technische vraag, wat niet? Heb ik nog tijd die van te voren te stellen? Heb ik het antwoord dan wel op tijd? Heb ik geen mail, motie of amendement gemist? Het lijkt soms wel een baan...."

Veelal luidt het advies: "lees niet alles, luister niet naar alles en probeer niet van alles iets te vinden. Er gaat veel tijd in zitten en dan moet het wel leuk zijn." Wijs advies naar mijn idee. Soms lukt het om dit advies op te volgen en soms ook niet, want stiekem wil je van alles wel iets af weten, want dat zit in mijn aard en ook van veel andere raadsleden.

Wat mij is opgevallen, maar dat geldt zeker niet alleen voor 2015, is dat de politieke betrokkenheid van burgers bij veel onderwerpen minimaal is. Alleen als het hun eigen – vaak persoonlijke – levenssfeer raakt, is men betrokken. Over andere onderwerpen blijft het meepraten veelal tot een minimum beperkt. Jammer, want dat zou politiek zo veel leuker maken! Voor raadsleden, maar ook voor de burgers zelf. Werk aan de winkel dus voor 2016!"